

Op 27 januari 2026 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van mevrouw J. Hofte van de fractie GroenLinks gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van mevrouw J. Hofte (GroenLinks) inzake Geitenhouderijen.

In het verleden hebben we al eens een technische uitvraag gedaan, om te achterhalen of er geitenhouderijen aanwezig zijn binnen onze gemeentegrenzen.

Tot onze verbazing blijkt Enschede dus wel een geitenhouderij te hebben. Misschien zelfs wel meer? We kwamen daarachter door het artikel in de Tubantia dat op een geitenhouderij in Enschede, een poedelnaakt geitje geboren is, dat een uitzonderingspositie krijgt, zodat het niet al na 3 weken wordt afgevoerd, zoals men normaliter doet met geitenbokjes. Want aan geitenbokjes valt geen geld te verdienen en babygeitenbokjes zijn een "overbodig restproduct".

[Poedelnaakt geitje geboren in Enschede: 'Alsof je rubber aait' | Enschede | Tubantia.nl](#)

- 1.) Is het college bekend met het feit dat er aanzienlijke gezondheidsrisico's verbonden zijn aan geitenhouderijen? Helemaal voor mensen die in de nabijheid van een geitenhouderij wonen?

Ja, het college is bekend met het onderzoek van de Gezondheidsraad waarin wordt geconcludeerd dat mensen die in de nabijheid van een geitenhouderij wonen aanzienlijke gezondheidsrisico's kunnen ondervinden.

- 2.) Heeft het college dan scherp hoeveel geitenhouderijen Enschede heeft binnen haar gemeentegrenzen en hoeveel geiten men daar houdt?

Ja. Uit informatie van de Omgevingsdienst Twente weten we dat er in Enschede momenteel één geitenhouderij aanwezig is. Deze geitenhouderij heeft een omgevingsvergunning milieu voor het houden van ca. 1500 geiten. Bij de laatste periodieke controle in 2021 waren er ter plaatse ca. 1000 geiten aanwezig. Hoeveel geiten er momenteel feitelijk op locatie aanwezig zijn is onbekend.

- 3.) Weet het college hoeveel inwoners van Enschede er binnen een straal van een kilometer wonen van een geitenhouderij en hoeveel daarvan er ook nog eens binnen een straal van 500 meter wonen?

Er wonen 121 inwoners (42 adressen) binnen een straal van 500 meter van de geitenhouderij en 2212 inwoners (883 adressen) binnen een straal van 1000 meter van de geitenhouderij.

- 4.) Is het college bekend met dat de regering maatregelen overweegt om deze gezondheidsrisico's van geitenhouderijen te beperken, waaronder afstandsnormen en een (tijdelijk) verbod op uitbreiding?

Ja, het is het college bekend dat de regering overweegt maatregelen te nemen om de gezondheidsrisico's van mensen die wonen in de nabijheid van een geitenhouderij te beperken. Met dat doel is er door de provincie, vooruitlopend op toekomstige landelijke regelgeving, al sinds 2018 een verbod op nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande geitenhouderijen afgekondigd. Dit verbod was oorspronkelijk tijdelijk maar is inmiddels als permanent verbod in de provinciale omgevingsverordening (art. 3.10) opgenomen. Dit provinciale verbod werkt rechtstreeks, wat betekent dat toezicht en handhaving op de naleving van het verbod bij de provincie ligt. De provincie heeft aan dit verbod in de provinciale omgevingsverordening instructieregels voor gemeentelijke omgevingsplannen gekoppeld. In die instructieregels staat (artikel 4.46) dat de provinciale verbodsregels uiterlijk op 6 maart 2027 moeten zijn opgenomen in het gemeentelijk omgevingsplan. Gemeente Enschede heeft in de planning voor de transitie omgevingsplan staan om deze instructieregels uiterlijk in 2027 in het omgevingsplan te implementeren

- 5.) Hoe bereid het college zich voor op deze maatregelen, aangezien de situatie zich blijft ontwikkelen en verdere adviezen van de Gezondheidsraad worden verwacht?

De Gezondheidsraad meldt al in een dringend advies dat er niemand langdurig binnen een straal van 1 kilometer van een geitenboerderij moet wonen, leven en werken, vanwege het risico op gezondheidsproblemen, met name longontstekingen. [Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel II](#)

Het college deelt daarom uw zorgen en blijft er bij het Rijk op aandringen dat er landelijke regelgeving komt, zodat we kunnen beoordelen welke maatregelen we moeten nemen in aanvulling op de implementatie van de provinciale instructieregels.

- 6.) Is het college bekend met de afstandsnormen van geitenhouderijen binnen haar gemeentegrenzen en houdt zij nu al rekening met de afstandsnorm van 1 km en/of 500 meter? Houdt zij daar ook rekening mee met eventuele woningbouwplannen?

Formeel is het zo dat er nog geen formele afstandsnormen zijn. Het gaat hierbij om een advies van de Gezondheidsraad. Overigens hebben we vooralsnog ook geen plannen om binnen 1000 meter van de bestaande geitenhouderijlocatie nieuwe woningen toe te voegen.

- 7.) Omdat we ook verantwoordelijk zijn voor de volksgezondheid van onze inwoners vragen wij ons af in hoeverre er contact is over de gezondheidsrisico's van geitenhouderijen met GGD? Is bekend hoe het staat met het aantal besmettingen rond geitenhouderijen in Enschede en valt daar een tendens uit op te maken? En zo nee, is dit college dan nog van plan dit te laten onderzoeken?

Er is contact met GGD Twente hierover; de GGD'en hebben landelijk een gezamenlijk advies en reactie opgesteld dat aansluit bij het advies van de Gezondheidsraad:

"De GGD'en adviseren om tenminste 1 kilometer afstand te houden tussen nieuwe gevoelige bestemmingen en geitenhouderijen. Afstand houden is nodig tot er bewezen effectieve maatregelen zijn om het risico op longontsteking voor omwonenden afdoende terug te dringen en deze daadwerkelijk worden toegepast. De GGD'en vragen om extra aandacht voor situaties waarin meerdere geitenhouderijen in de buurt van gevoelige bestemmingen liggen. De GGD'en adviseren om geen nieuwe geitenhouderijen of uitbreiding van bestaande geitenhouderijen binnen 1 km van gevoelige bestemmingen toe te staan. Het is aannemelijk dat een toename van het aantal geitenhouderijen of het aantal geiten leidt tot een toename van emissie en blootstelling en daarmee het risico".

Voor bestaande situaties adviseren de GGD'en gemeenten en ondernemers om de emissies van fijnstof, endotoxinen, ammoniak en micro-organismen te verminderen. Er is nader onderzoek nodig om vast te stellen of specifieke emissiereducerende maatregelen leiden tot afdoende vermindering van het risico op longontsteking. Belangrijk is dat er afspraken gemaakt worden om te monitoren of de maatregelen ook daadwerkelijk effectief zijn in de reductie van de emissies."

T.a.v. het aantal besmettingen is een driedeling te maken op basis van het verhoogd risico rondom het wonen in de buurt (binnen 1 km) van een geitenhouderij:

1. Het aantal besmette boerderijen met Q-koorts

Geitenhouderijen zijn verplicht hun geiten jaarlijks te vaccineren tegen Q-koorts wanneer ze meer dan 50 geiten hebben. Q-koorts is daarnaast een meldingsplichtige ziekte (categorie E), dat betekent dat er bij constatering een melding gemaakt wordt bij het landelijk meldpunt dierziekten van de NVWA. De NVWA stelt de burgemeester op de hoogte en zal daarnaast ook de GGD op de hoogte stellen.

2. Het aantal besmette mensen met Q-koorts

Rondom Q-koorts zijn er erg weinig meldingen. Het gaat in de afgelopen 5 jaar om 0-1 melding per jaar Twentebreed, dat wil echter niet zeggen dat er niet meer gevallen zijn.

De GGD benadrukt daarbij dat in het algemeen voorzichtigheid geboden is bij het trekken van conclusies. In het geval dat er sprake zou zijn van meer longontstekingen/Q-koorts kan het namelijk altijd zo zijn dat er andere factoren mee spelen of dat er sprake is van toeval.

3. Het aantal longontstekingen

De GGD beschikt via het Nivel (Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg) alleen over cijfers over pneumonie (longontstekingen) op Twents niveau (0-1 melding per jaar in Twente).

Op dit moment is het dus niet zo dat we meer pneumonie rond de geitenhouderij in Enschede zien, maar we blijven de situatie monitoren om de gezondheid van onze inwoners te beschermen.

Enschede, 17 februari 2026

Burgemeester en Wethouders van Enschede,  
de Secretaris, de Burgemeester,

M.W. de Graaf

R.W. Bleker